

PREZES
REGIONALNEJ IZBY OBRACHUNKOWEJ
W KATOWICACH

Katowice, 1 kwietnia 2020 r.

Znak: WK-610/44/4/19/20

Pan
Henryk Jurasz
Wójt Gminy
Świnna

Wystąpienie pokontrolne

Inspektorzy Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach przeprowadzili w okresie od 17 grudnia 2019 roku do 31 stycznia 2020 r. kontrolę kompleksową gospodarki finansowej **Gminy Świnna** za okres od 1 stycznia 2016 r. do 31 stycznia 2020 r.

Ustalenia kontroli zostały zawarte w protokole kontroli podpisanym w dniu 14 lutego 2020 r. przez Wójta Gminy Świnna oraz Skarbnika Gminy, którego jeden egzemplarz pozostawiono w jednostce kontrolowanej.

Poniżej przedstawiam poszczególne nieprawidłowości, wskazując wnioski zmierzające do ich usunięcia i usprawnienia badanej działalności oraz osoby odpowiedzialne za nieprawidłowe wykonywanie czynności służbowych, stosownie do art. 9 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2019 r., poz. 2137).

W zakresie zamówień publicznych:

– *W zakresie przeprowadzonego w 2018 r. postępowania o udzielenie zamówienia publicznego pn.: „Odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych z terenu Gminy Świnna w roku 2019” stwierdzono, że:*

✓ *w ogłoszeniu o udzieleniu zamówienia nr 500305784-N-2018 z dnia 21 grudnia 2018 r. zamieszczonym w Biuletynie Zamówień Publicznych, w sekcji IV punkt IV.7 „Informacje na temat podwykonawstwa” zamawiający zamieścił błędną informację, że wykonawca zamówienia nie przewiduje powierzenia podwykonawcy do wykonania żadnej części zamówienia, pomimo, że z treści oferty tego wykonawcy wynikało, że część zamówienia – odbiór odpadów – wykonywać będzie podwykonawca Serwis-Trans Antoni Imielski.*

Zgodnie ze wzorem ogłoszenia o udzieleniu zamówienia, stanowiącym załącznik nr 4 rozporządzenia Ministra Rozwoju z dnia 26 lipca 2016 r. w sprawie wzorów ogłoszeń zamieszczanych w Biuletynie Zamówień Publicznych (Dz. U. z 2016 r., poz. 1127 z późn. zm.) w sekcji IV pkt IV.7 wzoru zatytułowanej „Informacje na temat podwykonawstwa” zamieszcza

się informacje o przewidywanym przez wykonawcę powierzeniu części zamówienia podwykonawcom oraz o wartości lub procentowej części zamówienia, jaka zostanie powierzona podwykonawcy lub podwykonawcom.

Zamieszczenie błędnej informacji wynikało z omyłki pracownika odpowiedzialnego za sporządzenie i publikację ogłoszenia o udzieleniu zamówienia.

Przygotowanie ogłoszeń wymaganych w postępowaniach o udzielenie zamówień publicznych należały do byłego Inspektora w Referacie Inwestycji, Gospodarki Komunalnej, Budownictwa i Ochrony Środowiska (Sekretarza Komisji Przetargowej). Nadzór w tym zakresie sprawował p. Wojciech Urbański – były Kierownik tego Referatu – obecnie Sekretarz Gminy Świnna.

✓ nie dopełniono obowiązku niezwłocznego (po zawarciu umowy w sprawie zamówienia publicznego) zwrotu wadium (wniesionego w pieniądzu) wykonawcy, którego oferta została wybrana jako najkorzystniejsza.

Naruszono powyższym art. 46 ust. 1a ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2017 r., poz. 1579 z późn. zm.), stosownie do którego wykonawcy, którego oferta została wybrana jako najkorzystniejsza, zamawiający zwraca wadium niezwłocznie po zawarciu umowy w sprawie zamówienia publicznego oraz wniesieniu zabezpieczenia należytego wykonania umowy, jeżeli jego wniesienia żądano.

W opisywanym przypadku zamawiający nie wymagał wniesienia zabezpieczenia należytego wykonania umowy.

Umowa na realizację udzielonego zamówienia publicznego została zawarta w dniu 20 grudnia 2018 r., natomiast zwrotu wadium (z odsetkami) dokonano w dniu 15 stycznia 2019 r. (po 26 dniach od zawarcia umowy). Zwrotu wadium (fizycznego przelewu) dokonano na podstawie wewnętrznej Noty Księgowej z dnia 14 stycznia 2019 r. sporządzonej przez byłego Inspektora Referatu Finansowego, zatwierdzonej przez Wójta i Skarbnika Gminy Świnna.

Przyczyną opóźnionego zwrotu wadium, jak wyjaśniono, było przeoczenie związane z nadmiarem obowiązków w kończącym się roku budżetowym.

Były Inspektor Referatu Finansowego dokonywał zwrotu wadium na podstawie słownej lub telefonicznej informacji przekazanej od pracownika z komórki merytorycznej tj. byłego Inspektora Referatu Inwestycji, Gospodarki Komunalnej, Budownictwa i Ochrony Środowiska sporządzającego umowy z wykonawcą.

Wykonywanie zadań i czynności wynikających z ustawy Prawo zamówień publicznych (m.in. dotyczących zwrotu wadium), zgodnie z zakresem czynności, należało do byłego Inspektora Referatu Inwestycji, Gospodarki Komunalnej, Budownictwa i Ochrony Środowiska w Urzędzie Gminy Świnna. Nadzór w tym zakresie sprawował p. Wojciech Urbański – były Kierownik tego Referatu – obecnie Sekretarz Gminy Świnna.

Obowiązek pisemnego informowania pracownika Referatu Finansowego, prowadzącego księgowość sum depozytowych, o zwrocie lub zatrzymaniu wadium po przeprowadzeniu procedury przetargowej – został w trakcie kontroli powierzony w zakresie czynności Samodzielnemu Referentowi Referatu Inwestycji, Gospodarki Komunalnej, Budownictwa i Ochrony Środowiska (obecnie wykonującemu zadania i czynności wynikające z ustawy Prawo zamówień publicznych).

- *W zakresie przeprowadzonego w 2018 r. postępowania o udzielenie zamówienia publicznego pn.: „Budowa boiska sportowego ze sztuczną nawierzchnią przy Zespole Szkolno-Przedszkolnym w Pewli Małej” stwierdzono, że nieprawidłowo wypełniono protokół postępowania o udzielenie zamówienia publicznego, co polegało na braku uwzględnienia w części 4 lit. B „Osoby wykonujące czynności związane z przygotowaniem postępowania” w pkt 1 i w pkt 2 protokołu – pracowników zamawiającego, którzy wykonywali czynności związane z przygotowaniem opisu przedmiotu zamówienia i ustaleniem wartości zamówienia. Stosownie do art. 2 pkt 7b ww. ustawy Prawo zamówień publicznych, przez protokół należy rozumieć dokument sporządzany przez zamawiającego w formie pisemnej, który potwierdza przebieg postępowania o udzielenie zamówienia publicznego.*

Przedmiotowy protokół postępowania o udzielenie zamówienia w trybie przetargu nieograniczonego został sporządzony według wzoru określonego rozporządzeniem Ministra Rozwoju z dnia 26 lipca 2016 r. w sprawie protokołu postępowania o udzielenie zamówienia publicznego (Dz. U. z 2016 r., poz. 1128) – na druku ZP-PN, stanowiącym załącznik nr 1 do rozporządzenia.

W wyżej wymienionych polach protokołu, jako osobę przygotowującą opis przedmiotu zamówienia (wykonanie szkicu budowlanego, specyfikacji technicznej wykonania i odbioru robót budowlanych) i jako osobę ustalającą wartość zamówienia (wykonanie kosztorysu inwestorskiego i przedmiaru robót) wpisano autora dokumentacji projektowej, nie wskazano natomiast członka Komisja Przetargowej – Inspektora Referatu Inwestycji, Gospodarki Komunalnej, Budownictwa i Ochrony Środowiska, który sporządził całość opisu przedmiotu zamówienia i ustalił wartość zamówienia na podstawie kosztorysu inwestorskiego.

Opis przedmiotu zamówienia i ustalenie wartości zamówienia to czynności związane z przygotowaniem postępowania. Wartość zamówienia stanowi podstawę podjęcia decyzji o wyborze właściwej procedury (trybu udzielenia zamówienia). Tryb udzielenia zamówienia i opis przedmiotu zamówienia to elementy, które muszą znaleźć się w specyfikacji istotnych warunków zamówienia.

Do przygotowania (oraz przeprowadzenia) opisywanego zamówienia, zarządzeniem Nr 0050/43/2016 Wójta Gminy Świnna z dnia 30 grudnia 2016 r., została powołana stała pięcioosobowa Komisja Przetargowa. Do zadań tej Komisji należało m.in. przygotowanie i przekazanie do zatwierdzenia kierownikowi jednostki projektu specyfikacji istotnych warunków zamówienia. W skład ww. komisji nie został powołany autor dokumentacji projektowej, ani też czynności związane z przygotowaniem postępowania nie zostały powierzone autorowi dokumentacji projektowej (osobie nie będącej pracownikiem zamawiającego) w trybie art. 15 ust. 2 ustawy Prawo zamówień publicznych.

Zgodnie z wyjaśnieniami kierownika zamawiającego p. Henryka Jurasza – Wójta Gminy Świnna, który zatwierdził protokół postępowania, prawdopodobną przyczyną nieprawidłowości była pomyłka pracownika odpowiedzialnego za sporządzenie protokołu, tj. byłego Inspektora Referatu Inwestycji, Gospodarki Komunalnej, Budownictwa i Ochrony Środowiska.

Wniosek nr 1

Wzmocnić nadzór nad pracownikami Urzędu Gminy Świnna biorącymi udział w przygotowaniu i przeprowadzeniu postępowań o udzielenie zamówień publicznych w zakresie:

- prezentowania w sekcji IV punkt IV.7 ogłoszeń o udzieleniu zamówienia wiarygodnych danych (wynikających z dokumentów) zgodnie ze wzorem, stanowiącym załącznik nr 4 do rozporządzenia Ministra Rozwoju z dnia 26 lipca 2016 r. w sprawie wzorów ogłoszeń zamieszczanych w Biuletynie Zamówień Publicznych (Dz. U. z 2016 r., poz. 1127 z późn. zm.), informacji dotyczących powierzenia przez wykonawcę wykonania części zamówienia podwykonawcy/ podwykonawcom wraz ze wskazaniem wartości lub procentowej części zamówienia, jaka zostanie powierzona podwykonawcy lub podwykonawcom,
- wypełniania protokołów postępowań o udzielenie zamówienia publicznego w zakresie zamieszczania w nich dokładnych i pełnych informacji dotyczących osób wykonujących czynności związanych z przygotowaniem postępowania, w szczególności przygotowujących opis przedmiotu zamówienia i ustalających wartość zamówienia, stosownie do dyspozycji zawartych w części 4 lit. B pkt 1 i pkt 2 wzoru protokołu postępowania o udzielenie zamówienia w trybie przetargu nieograniczonego – druku ZP-PN, stanowiącego załącznik nr 1 do rozporządzenia Ministra Rozwoju z dnia 26 lipca 2016 r. w sprawie protokołu postępowania o udzielenie zamówienia publicznego (Dz. U. z 2016 r., poz. 1128) w związku z art. 18 ust. 2 i art. 19 ust. 2 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2019 r., poz. 1843 z późn. zm.),
- zapewnienie niezwłocznego zwrotu wadium wniesionego w postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego przez wykonawcę, którego oferta została wybrana jako najkorzystniejsza, stosownie do art. 46 ust. 1a ustawy Prawo zamówień publicznych, mając na uwadze art. 68 oraz art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2019 r., poz. 869 z późn. zm.).

W zakresie gospodarowania mieniem gminnym:

- *W zakresie dokonanej w 2017 r. sprzedaży w drodze przetargu ustnego nieograniczonego nieruchomości zabudowanej (budynkiem mieszkalnym i gospodarczym) położonej w Pewli Małej oznaczonej jako działki o numerach 1152/4 o pow. 1.193 m² i 1146 o pow. 360 m² stwierdzono, że:*

✓ zaniechano sporządzenia ponownego wykazu nieruchomości przeznaczonych do sprzedaży po upływie 6 miesięcznego okresu, liczonego od daty zamknięcia przetargu (bez wskazania jego liczby porządkowej – chronologicznie pierwszego) zakończonego wynikiem negatywnym.

Zgodnie z art. 39 ust. 1 i ust. 3 ustawy o gospodarce nieruchomościami z dnia 21 sierpnia 1997 r. (Dz. U. z 2015 r., poz. 1774 z późn. zm.), jeżeli pierwszy przetarg zakończył się wynikiem negatywnym, w okresie nie krótszym niż 30 dni, ale nie dłuższym niż 6 miesięcy, licząc od dnia jego zamknięcia, przeprowadza się drugi przetarg (...), a w przypadku zachowania ww. terminów właściwy organ nie ma obowiązku ponownego sporządzania wykazu nieruchomości przeznaczonych do sprzedaży.

W przypadku nieruchomości, wykaz nieruchomości przeznaczonych do sprzedaży opublikowano w dniu 19 kwietnia 2016 r., a następnie w dniu 13 lipca 2016 r. zamknięto

zakończony wynikiem negatywnym przetarg (bez wskazania numeru porządkowego – chronologicznie pierwszy). Ponieważ w okresie nie krótszym niż 30 dni, ale nie dłuższym niż 6 miesięcy, licząc od dnia zamknięcia tego przetargu nie przeprowadzono drugiego przetargu, procedura sprzedaży przedmiotowej nieruchomości (rozpoczęta opublikowaniem w dniu 19 kwietnia 2016 r. wykazu nieruchomości do sprzedaży) została wyczerpana, tak też w myśl wyżej przywołanych przepisów powstał obowiązek ponownego sporządzenia wykazu nieruchomości do sprzedaży.

Własność ww. nieruchomości przeniesiono na nabywcę umową z dnia 20 września 2017 r., po przeprowadzeniu II przetargu ustnego nieograniczonego w dniu 31 sierpnia 2017 r. Wyżej wymieniony II przetarg ogłoszono w dniu 13 lipca 2017 r. po zamknięciu w dniu 8 czerwca 2017 r. przetargu (bez wskazania liczby porządkowej – ponownie „pierwszego”, choć chronologicznie drugiego) zakończonego wynikiem negatywnym.

Przyczyną nieprawidłowości było przekonanie pracownika prowadzącego sprawę dotyczące gospodarki nieruchomościami, że wykaz z dnia 19 kwietnia 2016 r. wyczerpał obowiązek sporządzenia i podania do publicznej wiadomości wykazu nieruchomości przeznaczonych do sprzedaży przed ogłoszeniem ponownego „pierwszego” przetargu w dniu 26 kwietnia 2017 r.

✓ *w ogłoszeniu o II przetargu ustnym nieograniczonym na zbycie ww. nieruchomości, opublikowanym w dniu 13 lipca 2017 r. nie zamieszczono informacji o terminie przeprowadzenia poprzedniego przetargu, co było wymagane art. 38 ust. 2 ustawy o gospodarce nieruchomościami. Poprzedni przetarg (bez wskazania liczby porządkowej – ponownie „pierwszy”) ustny nieograniczony na zbycie przedmiotowej nieruchomości (zakończony wynikiem negatywnym) został zamknięty w dniu 8 czerwca 2017 r.*

Przyczyną powyższego było niedopatrzenie pracownika prowadzącego sprawę dotyczące gospodarki nieruchomościami.

✓ *nie dopełniono obowiązku zawiadomienia osoby ustalonej jako nabywca nieruchomości o miejscu i terminie zawarcia umowy sprzedaży nieruchomości, czym naruszono art. 41 ust. 1 ustawy o gospodarce nieruchomościami. Stosownie do tego przepisu, organizator przetargu jest obowiązany zawiadomić osobę ustaloną jako nabywca nieruchomości o miejscu i terminie zawarcia umowy sprzedaży nieruchomości, najpóźniej w ciągu 21 dni od dnia rozstrzygnięcia przetargu, a wyznaczony termin nie może być krótszy niż 7 dni od dnia doręczenia zawiadomienia.*

Wyłoniony w II przetargu nabywca nieruchomości sam zobowiązał się do ustalenia terminu i miejsca sporządzenia umowy sprzedaży – co zostało odnotowane w protokole z przetargu, przy czym w protokole nie został wskazany ani termin zawarcia umowy sprzedaży, ani też miejsce jej zawarcia (siedziba kancelarii notarialnej).

Jak wyjaśniono, przyczyną niedopełnienia obowiązku zawiadomienia osoby ustalonej jako nabywca nieruchomości o miejscu i terminie zawarcia umowy sprzedaży, było uznanie, że zawarte w protokole zobowiązanie nabywcy do ustalenia miejsca i terminu zawarcia (wraz z pouczeniem o skutkach nieprzystąpienia bez usprawiedliwienia do zawarcia umowy) wyczerpuje wymóg określony w art. 41 ust. 1 ustawy o gospodarce nieruchomościami.

– W zakresie dokonanej w 2016 r. zamiany nieruchomości – działki gminnej nr 1284/1 o pow. 228 m² na działkę nr 1270/1 o pow. 128 m², stanowiącą własność osoby fizycznej, stwierdzono, że:

✓ nie sporządzono i nie podano do publicznej wiadomości wykazu nieruchomości przeznaczonych do zbycia, tj. działki nr 1284/1 w drodze zamiany. Naruszono tym art. 35 ust. 1 (w brzmieniu do 23 sierpnia 2017 r.) ustawy o gospodarce nieruchomościami z dnia 21 sierpnia 1997 r. (Dz. U. z 2015 r., poz. 1774 z późn. zm.), stosownie do którego właściwy organ sporządza i podaje do publicznej wiadomości wykaz nieruchomości przeznaczonych do sprzedaży, do oddania w użytkowanie wieczyste, użytkowanie, najem lub dzierżawę. Wykaz ten wywiesza się na okres 21 dni w siedzibie właściwego urzędu, a ponadto informację o wywieszeniu tego wykazu podaje się do publicznej wiadomości przez ogłoszenie w prasie lokalnej oraz w inny sposób zwyczajowo przyjęty w danej miejscowości, a także na stronach internetowych właściwego urzędu.

Przyczyną nieprawidłowości była błędna interpretacja ww. przepisu, polegająca na przyjęciu, iż nie dotyczy on nieruchomości zamienianych.

✓ w związku z zamianą ww. działek nie został sporządzony protokół z rokowań, stanowiący podstawę zawarcia umowy, w którym należało ustalić warunki zamiany nieruchomości. Naruszono tym art. 28 ust. 3 ww. ustawy o gospodarce nieruchomościami, zgodnie z którym protokół z rokowań przy zbyciu w drodze bezprzetargowej (w przedmiotowym przypadku działki nr 1284/1 – art. 37 ust. 2 pkt 4 ustawy o gospodarce nieruchomościami) stanowi podstawę do zawarcia umowy.

Odstąpienie od sporządzenia protokołu z rokowań, jak wyjaśniono, spowodowane zostało dokonaniem przez właściciela zamienianej nieruchomości wpłaty na rachunek Urzędu Gminy różnicy wynikającej z operatów szacunkowych (18.11.2016 r.), wobec czego uznano, że umowa zamiany może zostać zawarta.

Umowę zamiany w formie aktu notarialnego ze strony Gminy Świnna zawarł p. Henryk Jurasz – Wójt Gminy Świnna.

Prowadzenie spraw wynikających z ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r o gospodarce nieruchomościami, w tym współdziałanie w przygotowaniu i prowadzeniu przetargów dotyczących mienia komunalnego oraz przygotowywanie dokumentacji i niezbędnych materiałów związanych z nabyciem przez gminę mienia komunalnego, i innych, należało do Inspektora w Referacie Inwestycji, Gospodarki Komunalnej, Budownictwa i Ochrona Środowiska. Nadzór w tym zakresie sprawował p. Wojciech Urbański – były Kierownik tego Referatu – obecnie Sekretarz Gminy Świnna.

Wniosek nr 2

Wzmocnić nadzór nad pracownikami Urzędu Gminy Świnna prowadzącymi zadania dotyczące sprzedaży i zamiany nieruchomości w zakresie:

- sporządzania ponownie wykazów nieruchomości przeznaczonych do sprzedaży po upływie terminów określonych w art. 39 ust. 1, stosownie do dyspozycji art. 39 ust. 3 ww. ustawy o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2020 r., poz. 65),
- podawania w ogłoszeniach o kolejnych przetargach terminów przeprowadzenia poprzednich przetargów, zgodnie z art. 38 ust. 2 ww. ustawy o gospodarce nieruchomościami,

- zawiadamiania osób ustalonych jako nabywcy nieruchomości o miejscu i terminie zawarcia umowy sprzedaży, najpóźniej w ciągu 21 dni od dnia rozstrzygnięcia przetargu, stosownie do art. 41 ust. 1 ustawy o gospodarce nieruchomościami,
  - sporządzania i podania do publicznej wiadomości wykazu nieruchomości przeznaczonej do zbycia w drodze zamiany, zgodnie z art. 35 ust. 1 ww. ustawy,
  - sporządzania protokołów z rokowań w myśl art. 28 ust. 3 ww. ustawy o gospodarce nieruchomościami,
- mając na uwadze art. 68 oraz art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2019 r., poz. 869 z późn. zm.).
- *W latach 2015 - 2020 (do dnia zakończenia kontroli) ewidencja zasobu nieruchomości gminy nie zawierała wszystkich wymaganych danych, co było niezgodne z art. 25 ust. 1 i 2, w powiązaniu z art. 23 ust. 1 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2014 r. poz. 518 z późn. zm.)*
- Zgodnie z art. 25 ust. 1 i 2 ww. ustawy o gospodarce nieruchomościami gminnym zasobem nieruchomości gospodaruje wójt. Gospodarowanie zasobem polega w szczególności na wykonywaniu czynności, o których mowa w art. 23 ust. 1 tj. m. in. na ewidencjonowaniu, które obejmuje w szczególności dane: oznaczenie nieruchomości według księgi wieczystej oraz katastru nieruchomości; powierzchnie nieruchomości; wskazanie dokumentu potwierdzającego posiadanie przez Gminę praw do nieruchomości, w przypadku braku księgi wieczystej; przeznaczenie nieruchomości w planie miejscowym, a w przypadku braku planu - w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy; wskazanie daty ostatniej aktualizacji opłaty rocznej z tytułu użytkowania wieczystego nieruchomości Gminy oddanych w użytkowanie wieczyste lub daty ostatniej aktualizacji opłaty rocznej z tytułu trwałego zarządu nieruchomości Gminy Świnna; informacje o zgłoszonych roszczeniach do nieruchomości; informacje o toczących się postępowaniach administracyjnych i sądowych.*

Dokument pod nazwą „Wykaz mienia komunalnego” wskazany podczas kontroli jako pełniący funkcję ewidencji gminnego zasobu nieruchomości zawierał jedynie następujące dane:

- numery działek ewidencyjnych z podziałem na sołectwa,
- wartość księgową,
- wskazanie sposobu zagospodarowania tj.: zabudowy lub oddania w użytkowanie wieczyste.

Zgodnie z wyjaśnieniami p. Henryka Jurasz – Wójta Gminy, „Wykaz mienia komunalnego” prowadzony był w sposób uproszczony, a Gmina Świnna korzysta z dostępu do ewidencji Starostwa Powiatowego w Żywcu, przy pomocy których można na bieżąco uzyskać informacje na temat nieruchomości, a ponadto pracownik został zobowiązany do uzupełnienia ewidencji i prowadzenia jej zgodnie z wymogami przepisów ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami.

Ponadto, do „Wykazu mienia komunalnego” do dnia kontroli nie wprowadzono zmiany oznaczenia działek oddanych w użytkowanie wieczyste. Na podstawie aktu notarialnego Rep. A nr 374/2013 z dnia 25 lutego 2013 r. nowy użytkownik nabył od poprzedniego użytkownika prawo użytkowania wieczystego gruntu - działki nr 1098/9 o pow. 4.207 m². Pierwotnym

użytkowaniem wieczystym była spółdzielnia, na podstawie aktu notarialnego Rep. A nr 9943/93 z dnia 29 listopada 1993 r., w którym nieruchomość gruntowa była oznaczona jako działki o numerach 1098/3 i 1261/4 o łącznej pow. 4.950 m².

Pracownik Urzędu Gminy Świnna wyjaśnił, że akt notarialny z 2013 r. trafił do Urzędu Gminy w czasie trwania kontroli. Z aktu wynikało, że nastąpiła zmiana oznaczenia nieruchomości i przedmiotem umowy zawartej pomiędzy Gminną Spółdzielnią a kontrahentem, jest była działka o numerze 1098/9, a nie działki nr 1098/3 i 1261/4.

Wraz z wyjaśnieniami przedłożono kontrolującą informację skierowaną do Referatu Finansowego z dnia 28 stycznia 2020 r. o zmianie oznaczenia nieruchomości.

Pracownikiem odpowiedzialnym za prowadzenie w/w ewidencji był Inspektor w Referacie Inwestycji, Gospodarki Komunalnej i Ochrona Środowiska. Bezpośredni nadzór w tym zakresie sprawował p. Wojciech Urbański – były Kierownik tego Referatu – obecnie Sekretarz Gminy Świnna, a od dnia 3 czerwca 2019 r. obecny Kierownik tego Referatu.

Wniosek nr 3

Zaprowadzić ewidencję zasobu nieruchomości Gminy Świnna stosownie art. 23 ust. 1 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2019 r. poz. 65 z późn. zm.), mając na uwadze 68 oraz art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2019 r. poz. 869 z późn. zm.).

W zakresie dochodów z tytułu użytkowania wieczystego nieruchomości gminnych:

- W latach od 2013 r. do dnia zakończenia kontroli, zaniechano podjęcia działań w celu aktualizacji opłaty rocznej z tytułu użytkowania wieczystego nieruchomości użytkownikowi wieczystemu (100% użytkowników) o numerze karty kontowej #3065292 w związku ze wzrostem wartości tej nieruchomości.

Stosownie do art. 77 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2010 r. 102, poz. 651 z późn. zm.), wysokość opłaty rocznej z tytułu użytkowania wieczystego nieruchomości gruntowej podlega aktualizacji nie częściej niż raz na 3 lata, jeżeli wartość tej nieruchomości ulegnie zmianie, a aktualizacji opłaty rocznej dokonuje się z urzędu albo na wniosek użytkownika wieczystego nieruchomości gruntowej, na podstawie wartości nieruchomości gruntowej określonej przez rzeczoznawcę majątkowego. Wycenę tych nieruchomości zapewniają wójtowie gospodarujący gminnym zasobem nieruchomości, którzy zobowiązani są do gospodarowania nieruchomościami w sposób zgodny z zasadami prawidłowej gospodarki, stosownie do art. 23 ust. 1 pkt 2 w związku z art. 25 ust. 1 i ust. 2 oraz art. 12 w związku z art. 11 ust. 1 ww. ustawy o gospodarce nieruchomościami. Zgodnie z art. 50 ust. 1 (do 24 maja 2018 r. – art. 50) ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2013 r., poz. 594 z późn. zm.), obowiązkiem osób uczestniczących w zarządzaniu mieniem komunalnym jest zachowanie szczególnej staranności przy wykonywaniu zarządu zgodnie z przeznaczeniem tego mienia.

Prowadzący działalność gospodarczą użytkownik wieczysty nr #3065292 nabył prawo użytkowania wieczystego działki nr 1098/9 o pow. 4.207 m², na mocy aktu notarialnego Rep. A nr 374/2013 z dnia 25 lutego 2013 r., od poprzedniego (prowadzącego działalność

gospodarczą) użytkownika wieczystego tej działki – oznaczonego numerem ewidencyjnym #3023249. Po zakupie prawa użytkowania wieczystego, nowy użytkownik nr #3065292 zwrócił się do Wójta Gminy Świnna z pisemnym wnioskiem z dnia 28 lutego 2013 r. o wprowadzenie zmian (zmianę użytkownika wieczystego) i naliczenie opłaty rocznej z tytułu użytkowania wieczystego. W następstwie ww. wniosku dokonano zmiany płatnika wieczystego użytkowania i podzielono proporcjonalnie (w 2013 r.) dotychczasową kwotę opłaty rocznej pomiędzy dotychczasowym i nowym płatnikiem. Nie podjęto natomiast działań mających na celu zaktualizowanie opłaty rocznej.

Jak wyjaśniono: „Z przeprowadzonych z nowym kontrahentem rozmów wynikało, że zamierza on wystąpić do Gminy z wnioskiem o zakup powyższej nieruchomości, w związku z powyższym nie przeprowadzono aktualizacji”.

Wysokość opłaty rocznej ponoszona przez nowego użytkownika wieczystego i poprzedniego użytkownika wieczystego wynosiła 581,30 zł. Wysokość tej opłaty została ustalona uchwałą Nr 30/93 Zarządu Gminy w Świnnej z dnia 27 października 1993 r.

Jak stanowi art. 72 ust. 1 ustawy o gospodarce nieruchomościami, opłatę roczną z tytułu użytkowania wieczystego ustala się według stawki procentowej od ceny nieruchomości gruntowej. Przyjmując 3% stawkę (działalność gospodarcza), można wyliczyć, że kwota 581,30 zł opłaty rocznej została ustalona od ceny nieruchomości w wysokości 19.376,67 zł. Zatem wartość 1 m² gruntu oddanego w użytkowanie wieczyste wynosiła 4,61 zł.

Z analizy aktu notarialnego Rep. A nr 374/2013 z dnia 25 lutego 2013 r., wynikało, że nowy użytkownik nabył od poprzedniego użytkownika prawo użytkowania wieczystego gruntu (działki nr 1098/9) za cenę 100.700,00 zł. Cena nieruchomości, w tym prawo użytkowania wieczystego gruntu, została ustalona w oparciu o operat szacunkowy sporządzony przez rzeczoznawcę majątkowego z dnia 27 listopada 2008 r.

Ponadto z objaśnień do Wieloletniej Prognozy Finansowej na lata 2020-2025 (Załącznik Nr 3 do uchwały Nr XVI/120/19 Rady Gminy Świnna z dnia 30 grudnia 2019 r.) wynikało, że przy planowaniu dochodów majątkowych przyjęto do sprzedaży nieruchomości cenę jednostkową nieruchomości na rynku lokalnym w wysokości 64,00 zł/1m².

Przyjęcie ww. ceny jednostkowej dla działki 1098/9 o pow. 4.207 m² daje przybliżoną wartość tej nieruchomości w wysokości 269.248,00 zł. Obliczona od takiej ceny nieruchomości opłata roczna (3%) wyniosłaby 8.077,44 zł.

Zgodnie z art. 42 ust. 5 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2013 r., poz. 885 z późn. zm.), jednostki sektora finansów publicznych są obowiązane do ustalania przypadających im należności pieniężnych, w tym mających charakter cywilnoprawny, oraz terminowego podejmowania w stosunku do zobowiązanych czynności zmierzających do wykonania zobowiązania. Stosownie natomiast do art. 254 pkt 1 tej samej ustawy, w toku wykonywania budżetu jednostki samorządu terytorialnego obowiązują następujące zasady gospodarki finansowej: ustalanie, pobieranie dochodów budżetu jednostki samorządu terytorialnego następuje na zasadach i w terminach wynikających z obowiązujących przepisów.

W myśl art. 4 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. z 2014 r., poz. 1115 z późn. zm.), źródłami dochodów własnych gminy są dochody z majątku gminy.

Zgodnie z dodatkowymi wyjaśnieniami złożonymi do protokołu przez Wójta Gminy Świnna, które wpłynęły do Regionalnej Izby Obrachunkowej w dniu 5 marca 2020 r. podjęto działania w zakresie wyłonienia rzeczoznawcy dla oszacowania wartości nieruchomości, celem dokonania aktualizacji opłaty rocznej.

Prowadzenie spraw wynikających z ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r o gospodarce nieruchomościami, w tym monitorowanie zmian wartości nieruchomości gruntowych, należało do Inspektora w Referacie Inwestycji, Gospodarki Komunalnej, Budownictwa i Ochrona Środowiska. Nadzór w tym zakresie sprawował do 23 kwietnia 2019 r. p. Wojciech Urbański – były Kierownik tego Referatu – obecnie Sekretarz Gminy Świnna, obecnie Kierownik Referatu.

Wniosek nr 4

Dokonać ponownej wyceny nieruchomości gminnej oddanej w użytkowanie wieczyste, a w związku z tym aktualizację opłaty rocznej z tego tytułu, mając na uwadze art. 12 w związku z art. 11 ust. 1, art. 77 ust. 1 i ust. 3, art. 72 ust. 1 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2020 r., poz. 65) oraz z art. 50 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2019 r., poz. 506 z późn. zm.) w związku z art. 42 ust. 5 i art. 254 pkt 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2019 r., poz. 869 z późn. zm.), a także art. 4 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. z 2020 r., poz. 23).

W zakresie dochodów z tytułu opłat za sprzedaż wody o odbiór ścieków:

- *W 2018 r. Wójt Gminy Świnna przedłożył Państwowemu Gospodarstwu Wodnemu Wody Polskie Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Krakowie wniosek o zatwierdzenie taryf dla zbiorowego zaopatrzenia w wodę i zbiorowego odprowadzania ścieków z uchybieniem ustawowego terminu, który upłynął dnia 12 marca 2018 r., czym naruszono art. 9 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 27 października 2017 r. o zmianie ustawy o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2017 r. poz. 2180). Powyższe przepisy stanowią, że taryfy obowiązujące w dniu wejścia w życie ww. ustawy zachowują moc przez okres 180 dni od dnia jej wejścia w życie oraz że przedsiębiorstwo wodociągowo-kanalizacyjne przekazuje organowi regulacyjnemu, wniosek o zatwierdzenie taryfy w terminie 90 dni przed upływem 180 dni obowiązywania poprzednio ustalonych taryf.*

W myśl definicji zawartej w art. 2 pkt 4 ustawy z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków (Dz. U. z 2017 r. poz. 328 z późn. zm.) przez przedsiębiorstwo wodociągowo-kanalizacyjne rozumie się gminne jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej, prowadzące działalność gospodarczą w zakresie zbiorowego zaopatrzenia w wodę lub zbiorowego odprowadzania ścieków.

Wniosek Gminy Świnna o zatwierdzenie taryf dla zbiorowego zaopatrzenia w wodę i zbiorowego odprowadzania ścieków wpłynął do Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej PGWWP w Krakowie w dniu 27 grudnia 2018 r.

Poprzednia taryfa wprowadzona była uchwałą Nr XLII/201/17 Rady Gminy Świnna z dnia 29 listopada 2017 r. i obowiązywała do dnia 31 grudnia 2018 r. Jak ustalił organ regulacyjny

w decyzji z dnia 16 maja 2019 r., na podstawie art. 9 ust. 2 ww. ustawy zmianie ustawy o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków oraz niektórych innych ustaw, maksymalny termin do złożenia wniosku o zatwierdzenie taryf upłynął 12 marca 2018 r. Zgodnie z art. 10 tejże ustawy zmiana stawek taryf opłaty następowała po raz pierwszy na rok 2019.

Po korektach wniosku dokonanych przez Gminę Świnna na wezwanie organu regulacyjnego, w dniu 22 marca 2019 r. wydano decyzję zatwierdzającą taryfę dla zbiorowego zaopatrzenia w wodę i zbiorowego odprowadzania ścieków na terenie Gminy Świnna na okres trzech lat.

Decyzja została opublikowana na stronie podmiotowej Biuletynu Informacji Publicznej Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie w dniu 24 marca 2019 r. i zaczęła obowiązywać po 7 dniach.

Do tego czasu od dnia 1 stycznia 2019 r. Gmina Świnna nie pobierała opłat za sprzedaną wodę i odebrane ścieki z powodu braku zatwierdzonej taryfy.

Decyzją z dnia 16 maja 2019 r. organ regulacyjny nałożył na Gminę Świnna karę pieniężną w wysokości 1.000,00 zł. Kara zapłacona została w dniu 3 czerwca 2019 r.

Wydatek zatwierdzony został przez p. Henryka Jurasza – Wójta Gminy Świnna oraz p. Janina Wiewióra – Skarbnik Gminy Świnna. Pod względem merytorycznym wydatek zatwierdzony został przez p. Wojciecha Urbańskiego – Sekretarza Gminy Świnna.

Pracownicy Urzędu Gminy w Świnnej wyjaśnili, że niedochowanie terminu złożenia wniosku o zatwierdzenie taryfy spowodowane było zmianami kadrowymi oraz faktem, że Gmina sporządzała wnioski po raz pierwszy i zebranie wszystkich materiałów i danych wymagało dużej ilości czasu i ogromnego zaangażowania pracownika, który jeszcze nie miał doświadczenia w tej kwestii.

Pracownikiem odpowiedzialnym za przygotowanie wniosku był Inspektor w Referacie Inwestycji, Gospodarki Komunalnej i Ochrona Środowiska. Bezpośredni nadzór w tym zakresie sprawował p. Wojciech Urbański – były Kierownik tego Referatu – obecnie Sekretarz Gminy Świnna.

Ponadto ustalono, że od 2018 r. do dnia zakończenia kontroli Wójt Gminy Świnna nieprawidłowo realizował zadania dotyczące gospodarki wodnej, wodociągów i zaopatrzenia w wodę, kanalizacji, usuwania i oczyszczania ścieków komunalnych, utrzymania czystości i porządku oraz urządzeń sanitarnych co polegało na:

- nieterminowym przygotowaniu oraz przedłożeniu Radzie Gminy projektu regulaminu dostarczania wody i odprowadzania ścieków na terenie Gminy Świnna,
- zaniechania przygotowania i przedłożenia Radzie Gminy Świnna projektu zmiany uchwały Nr XI/92/19 Rady Gminy Świnna z dnia 20 września 2019 r. w sprawie przyjęcia Regulaminu dostarczania wody i odprowadzania ścieków na terenie Gminy Świnna, której Wydział Nadzoru Prawnego Śląskiego Urzędu Wojewódzkiego stwierdził częściową nieważność.

Powyższym naruszono art. 8 ust. 1 ustawy z dnia 27 października 2017 roku o zmianie ustawy o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2017 r. poz. 2180) oraz art. 19 ust. 5 ustawy z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków (Dz. U. z 2018 r. poz. 1152 z późn. zm.).

Zgodnie z art. 8 ww. ustawy o zmianie ustawy o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków oraz niektórych innych ustaw tym przepisem w terminie 6 miesięcy od dnia wejścia w życie ww. ustawy przedsiębiorstwa wodociągowo-kanalizacyjne opracowują i przedstawiają radom gmin projekty regulaminów dostarczania wody i odprowadzania ścieków.

Do dnia zakończenia kontroli nie przedłożono Radzie Gminy projektu uchwały w celu dostosowanie regulaminu dostarczania wody i odprowadzania ścieków na terenie Gminy Świnna do przepisów ww. ustawy o zaopatrzeniu o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków.

Na podstawie art. 7 ustawy z dnia marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2016 r. poz. 446 z późn. zm.) zaspokajanie zbiorowych potrzeb wspólnoty należy do zadań własnych gminy. W szczególności zadania własne obejmują m.in. sprawy gospodarki wodnej, wodociągów i zaopatrzenia w wodę, kanalizacji, usuwania i oczyszczania ścieków komunalnych, utrzymania czystości i porządku oraz urządzeń sanitarnych.

Jak stanowi art. 30 ust. 2 pkt 1 ww. ustawy o samorządzie gminnym za przygotowanie projektów uchwał rady gminy odpowiada wójt.

W myśl art. 19 ust. 3 ww. ustawy o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu rada gminy uchwała regulamin dostarczania wody i odprowadzania ścieków.

Pan Henryk Juraszek – Wójt Gminy Świnna wyjaśnił, że przyczyną nieprzedłożenia Radzie Gminy projektu Regulaminu dostarczania wody i odprowadzania ścieków do dnia 12 czerwca 2018 r. było założenie, iż kupując wodę oraz odprowadzając ścieki do Miejskiego Przedsiębiorstwa Wodociągów i Kanalizacji sp. z o.o. w Żywcu, na terenie Gminy Świnna obowiązywał regulamin tego Przedsiębiorstwa, a projektu zmiany uchwały Nr XI/92/19 Rada Gminy z dnia 20 września 2019 r. nie przygotowano, ponieważ stwierdzona nieważność dotyczyła tylko części uchwały.

Zauważyć jednak należy, że w orzecznictwie i doktrynie przyjęto jednoznacznie, że regulamin taki nie może stanowić regulaminu działania konkretnego przedsiębiorcy, na terenie danej gminy może obowiązywać jeden regulamin.

Przygotowanie projektu Regulaminu dostarczania wody i odprowadzania ścieków oraz projektu uchwały należało do Inspektora w Referacie Inwestycji, Gospodarki Komunalnej i Ochrona Środowiska. Bezpośredni nadzór nad pracownikiem w tym zakresie sprawował p. Wojciech Urbański – były Kierownik tego Referatu – obecnie Sekretarz Gminy Świnna, a następnie obecny Kierownik tego Referatu.

Wniosek nr 5

Wzmocnić nadzór na pracownikami w zakresie terminowego przygotowania wniosków o zatwierdzenie taryfy zgodnie z obecnie obowiązującym art. 24b ust. 2 ustawy z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków (Dz. U. z 2019 r. poz. 1437 z późn. zm.), mając na uwadze art. 68 oraz art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2019 r. poz. 869 z późn. zm.).

Wniosek nr 6

Wzmocnić nadzór nad pracownikami Referatu Inwestycji, Gospodarki Komunalnej i Ochrony Środowiska w zakresie terminowego wykonywania zadań gminy dotyczących spraw gospodarki wodnej, wodociągów i zaopatrzenia w wodę, kanalizacji, usuwania i oczyszczania ścieków komunalnych, utrzymania czystości i porządku oraz urządzeń sanitarnych, wynikających z art. 7 w związku z art. 30 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2019 r. poz. 506 z późn. zm.) oraz mając na uwadze art. 19 ust. 3 ustawy z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków (Dz. U. z 2019 r. poz. 1437 z późn. zm.), a także art. 68 oraz art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2019 r. poz. 869 z późn. zm.).

Wniosek nr 7

Przygotować i przedłożyć Radzie Gminy Świnna projekt uchwały w sprawie zmiany częściowo unieważnionej uchwały Nr XI/92/19 Rada Gminy z dnia 20 września 2019 r. celem doprowadzenia do prawidłowego uregulowania zasad dostarczania wody i odprowadzania ścieków oraz określenia prawa i obowiązków przedsiębiorstwa wodociągowo-kanalizacyjnego oraz odbiorców usług na terenie Gminy Świnna, stosowanie do postanowień art. 19 ust. 5 ww. ustawy o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków, a także mając na uwadze art. 30 ust. 2 pkt 1 i art. 91 ust. 1 ww. ustawy o samorządzie gminnym.

W zakresie podatku od nieruchomości:

- *W latach 2017 - 2020 do dnia kontroli, zaniechano dokonania prawidłowych czynności sprawdzających, celem ustalenia stanu faktycznego w zakresie niezbędnym do stwierdzenia zgodności z przedstawionymi dokumentami wobec podatnika, spółki akcyjnej będącej użytkownikiem wieczystym oraz posiadającym we władaniu grunty Skarbu Państwa na terenie Gminy Świnna, co było niezgodne z art. 272 pkt 3 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2015 r., poz. 613 z późn. zm.). W myśl tego przepisu, organy podatkowe pierwszej instancji dokonują czynności sprawdzających, mających na celu ustalenie stanu faktycznego w zakresie niezbędnym do stwierdzenia zgodności z przedstawionymi dokumentami.*

Powyższe polegało na niezweryfikowaniu danych wykazywanych w deklaracjach na podatek od nieruchomości oraz podatek rolny z danymi wynikającymi z ewidencji gruntów oraz prawidłowości udzielonego podatnikowi zwolnienia gruntów z podatku od nieruchomości oraz podatku rolnego.

W deklaracjach złożonych do Urzędu Gminy w Świnnej za lata 2017 – 2020 na podatek od nieruchomości i podatek rolny, podatnik wykazywał inną powierzchnię gruntów, niż wynikająca z ewidencji gruntów i budynków.

Z ewidencji gruntów wynikało, że na dzień 1 stycznia 2017 r., 1 stycznia 2018 r., 1 stycznia 2019 r. podatnik był użytkownikiem wieczystym oraz władał 33 działkami Skarbu Państwa

o powierzchni 7,6011 ha oraz na dzień 1 stycznia 2020 r. posiadał 34 działki o powierzchni 9,4011 ha.

Wszystkie 34 działki, posiadały klasę użytku Tk – „Tereny kolejowe”, w tym jedna działka o pow. 0,0104 ha posiadała w części oznaczenie „Tk” – 0,0044 ha oraz „Ba” – „Tereny przemysłowe” 0,0060 ha.

Zgodnie ze złożonymi deklaracjami podatnik wykazał łącznie powierzchnie: w 2017 r. – 3,4547 ha, w 2018 r. i 2019 r. – 4,8006 ha, oraz w 2020 r. – 3,6788 ha.

Ponadto, z deklaracji wynikało, że latach 2017 - 2020 podatnik zadeklarował:

- grunty o powierzchni 3,4538 ha zwolnione na podstawie art. 7 ust. 1 pkt 1 lit. a ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. z 2016 r. poz. 716 z późn. zm.) – jako grunty, wchodzące w skład infrastruktury kolejowej w rozumieniu przepisów o transporcie kolejowym, która jest udostępniana przewoźnikom kolejowym;

- od 2020 r. grunty o powierzchni 2,2840 ha zwolnione na podstawie art. 7 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. z 2016 r. poz. 716 z późn. zm.) – jako grunty, wchodzące w skład infrastruktury kolejowej w rozumieniu przepisów o transporcie kolejowym;

- grunty o powierzchni 0,0009 ha zwolnione na podstawie art. 12 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 15 listopada 1984 r. o podatku rolnym (Dz. U. z 2016 r. poz. 617 z późn. zm.) – jako użytki rolne klasy V;

- grunty o powierzchni 1,3459 ha zwolnione na podstawie art. 7 ust. 1 pkt 10 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych – jako grunty stanowiące nieużytki,

- grunty o powierzchni 1,3750 ha (od 2020 r.) zwolnione na podstawie art. 7 ust. 1 pkt 9 – jako, grunty pod wałami ochronnymi i położone w międzywałach.

Organ podatkowy nie prowadził działań w celu weryfikacji prawidłowości deklarowania przez podatnika ww. danych, w tym prawidłowości wykazanych zwolnień na podstawie ww. przepisów. Na formularzach podatkowych przyjętych do stosowania w Gminie Świnna nie przewidziano miejsca na wskazanie powierzchni zwolnionych oraz podstaw prawnych zwolnienia, jak też oznaczenia przedmiotu opodatkowania.

Zważywszy na to, że w ewidencji gruntów nie ma odrębnego oznaczenia gruntów znajdujących się pod wałem przeciwpowodziowym oraz stanowiących międzywałę, dane z ewidencji gruntów nie są w tym przypadku wystarczające do stwierdzenia istnienia na danym terenie wału lub międzywała i zastosowania zwolnienia z podatku rolnego lub od nieruchomości z tego tytułu.

Grunty położone w międzywałach mogą należeć do różnych użytków gruntowych, oznaczonych w ewidencji zgodnie z odpowiednimi symbolami mając na uwadze § 67 - § 68 rozporządzenia Ministra Rozwoju Regionalnego i Budownictwa z dnia 29 marca 2001 r. w sprawie ewidencji gruntów i budynków (Dz. U. z 2016 r. poz. 1034 z późn. zm.).

Należy zauważyć, że w wypadku gdy organ podatkowy ma wątpliwości co do występowania na danym terenie wału lub międzywała, może, w razie potrzeby, na podstawie art. 198 § 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Ordynacja podatkowa (Dz.U. z 2019, poz. 900 z późn. zm.) przeprowadzić oględziny, a jeżeli w sprawie są wymagane wiadomości specjalne, to zgodnie z art. 197 § 1 powołanej ustawy może powołać na biegłego osobę dysponującą takimi wiadomościami w celu wydania opinii.

Ponadto zgodnie z art. 272 organy podatkowe pierwszej instancji, dokonują czynności sprawdzających, mających na celu m.in. ustalenie stanu faktycznego w zakresie niezbędnym do stwierdzenia zgodności z przedstawionymi dokumentami.

Pracownicy Urzędu Gminy wyjaśnili, że dane zawarte w deklaracjach na podatek od nieruchomości oraz podatek rolny za lata 2017 – 2019 dotyczące powierzchni gruntów nie były weryfikowane z danymi zawartymi w ewidencji gruntów i budynków, z uwagi na brak informacji o przedmiocie opodatkowania tj. numerów działek, jednostek rejestrowych i ich powierzchni.

W dniu 30 stycznia 2020 r. skierowano pismo do podatnika z prośbą o wyjaśnienie różnic w danych ilości powierzchni i działek wykazanych w deklaracjach na podatek od nieruchomości oraz podatku rolnego za lata 2017 -2020 oraz podstawy zwolnienia z podatku od nieruchomości oraz podatku rolnego.

Ponadto, od dnia 1 stycznia 2017 r. do dnia kontroli, nie zweryfikowano prawa do zwolnienia z podatku od nieruchomości wynikającego z art. 7 ust. 1 pkt 1 w zakresie gruntów wchodzących w skład infrastruktury kolejowej w rozumieniu przepisów o transporcie kolejowym.

Zgodnie pkt 12 załącznika nr 1 do ustawy z dnia 28 marca 2003 r. o transporcie kolejowym (Dz. U. z 2016 r. poz. 1727 z późn. zm.), określającego wykaz elementów infrastruktury kolejowej, w jej skład wchodzi m.in. grunty, oznaczone jako działki ewidencyjne, na których znajdują się elementy wymienione w pkt 1-11 ww. załącznika.

Od dnia 1 stycznia 2017 r. do dnia kontroli, organ podatkowy nie ustalił czy zarządca ustanowił statut, potwierdzający status linii kolejowej. Zgodnie z art. 5 ust. 2a - 2c ustawy o transporcie kolejowym, zarządca sporządza statut sieci kolejowej wskazujący linie kolejowe, bocznice kolejowe oraz inne drogi kolejowe przez niego zarządzane, a także wskazujący, które z nich stanowią infrastrukturę nieczynną lub prywatną. Brak statutu sieci kolejowej jest równoznaczny z nadaniem zarządzanej infrastrukturze statusu infrastruktury nieczynnej, tym samym brak jest podstaw do zwolnienia z podatku od nieruchomości.

W trakcie kontroli zwrócono się do podatnika z prośbą o przesłanie do tutejszego organu podatkowego statutu sieci kolejowej wskazującego linie kolejowe czynne i nieczynne, bocznice kolejowe oraz inne drogi kolejowe przez niego zarządzane, z uwagi na brak wcześniejszych informacji o takim obowiązku ustalenia takich danych.

Za weryfikację deklaracji na podatek od nieruchomości odpowiedzialny był Inspektor wymiaru podatkowego w Referacie Finansowym. Nadzór w tym zakresie sprawowała p. Janina Wiewióra – Skarbnik Gminy.

Wniosek nr 8

Zweryfikować prawidłowość deklaracji na podatek od nieruchomości oraz podatek rolny sporządzonych przez spółkę akcyjną – użytkownika wieczystego oraz władającego mieniem Skarbu Państwa położonego na terenie Gminy Świnna, a także zweryfikować udzielone podatnikowi zwolnienia gruntów z podatku od nieruchomości i podatku rolnego, stosownie do art. 198 § 1, art. 274a § 1, art. 272 pkt 3 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2019 r. poz. 900 z późn. zm.) zgodnie z wymogami art. 2 ust. 1 pkt 1, art. 3 ust. 1 pkt 1 i art. 7 ust. 1 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych,

(Dz. U. z 2019 r. poz. 1170 z późn. zm.), a także art. 12 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 15 listopada 1984 r. o podatku rolnym (Dz. U. z 2020 r. poz. 333), mając na uwadze art. 68 oraz art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2019 r. poz. 869 z późn. zm.).

- *W latach 2015 - 2019 na kartach kontowych podatników będących osobami fizycznymi dokonywano przypisu/odpisu podatku od nieruchomości/łącznego zobowiązania pieniężnego przed dniem wystawienia decyzji podatkowych, zamiast z dniem doręczenia decyzji organu podatkowego ustalającej wysokość tego zobowiązania. Naruszono tym § 4 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 25 października 2010 r. w sprawie zasad rachunkowości oraz planów kont dla organów podatkowych jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. Nr 208, poz. 1375), przypisu podatku na karcie kontowej należy dokonywać na podstawie doręczonej stronie decyzji. W myśl art. 21 § 1 pkt 2 w związku z art. 212 Ordynacji podatkowej (Dz. U. z 2012 r. poz. 749 z późn. zm.), zobowiązanie podatkowe powstaje z dniem doręczenia decyzji organu podatkowego, ustalającej wysokość tego zobowiązania.*

Powyższe stwierdzono na przykładzie 16 podatników, w tym: 4 podatników podatku od nieruchomości oraz 12 podatników łącznego zobowiązania pieniężnego, którym dostarczono decyzje od 1 do 89 dni po dokonaniu przypisu zobowiązań z ww. podatku w księgach rachunkowych.

Zgodnie z wyjaśnieniami Skarbnika Gminy przyczyną dokonywania przypisu podatku na kartach kontowych podatników przed dniem doręczenia decyzji wymiarowych było błędne ustawienie parametrów programu POSESJA – WYMIAR przy generowaniu wymiaru.

Dokonywanie przypisu na kartach kontowych należały do Inspektora ds. wymiaru podatków oraz Inspektora księgowości podatkowej w Referacie Finansowym. Nadzór w tym zakresie sprawowała p. Janina Wiewióra – Skarbnik Gminy.

Wniosek nr 9

Zapewnić prawidłowe dokonywanie przypisu należności z tytułu podatku od nieruchomości, rolnego i leśnego na kartach kontowych podatników, stosownie do § 4 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 25 października 2010 r. w sprawie zasad rachunkowości oraz planów kont dla organów podatkowych jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. Nr 208, poz. 1375), mając na uwadze art. 21 § 1 pkt 2 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2019 r., poz. 900 z późn. zm.).

- *W latach 2016 - 2019 (do dnia kontroli), zaniechano dokonania prawidłowych czynności sprawdzających celem ustalenia stanu faktycznego w zakresie niezbędnym do stwierdzenia zgodności z przedstawionymi dokumentami wobec podatników będących jednostkami oświatowymi. Naruszono tym art. 272 pkt 3 oraz art. 274a § 2 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2015 r., poz. 613 z późn. zm.). Zgodnie*

z przytoczonymi przepisami, organy podatkowe pierwszej instancji, z zastrzeżeniem art. 272a, dokonują czynności sprawdzających, mających na celu ustalenie stanu faktycznego w zakresie niezbędnym do stwierdzenia zgodności z przedstawionymi dokumentami. W razie wątpliwości co do poprawności złożonej deklaracji organ podatkowy może wezwać do udzielenia, w wyznaczonym terminie, niezbędnych wyjaśnień lub uzupełnienia deklaracji, wskazując przyczyny podania w wątpliwość rzetelności danych w niej zawartych.

Powyższe dotyczyło jednostek oświatowych, które w deklaracjach na podatek od nieruchomości nie deklarowały do opodatkowania powierzchni użytkowych budynków związanych z udzielaniem świadczeń zdrowotnych w rozumieniu przepisów o działalności leczniczej, zajętych przez podmioty udzielające tych świadczeń tj. gabinetów pielęgniarek/higienistek za lata 2015 – 2019, tj.: Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Świnnej, Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Trzebini, Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Pewli Małej oraz Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Pewli Słemieńskiej.

Ww. podatnicy, deklarowali całą powierzchnię zajmowanych budynków jako zwolnioną na podstawie art. 7 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. z 2014 r. poz. 849 z późn. zm.).

Zgodnie z wyjaśnieniami Skarbnika Gminy, powyższe wynikało z przekonania, iż ww. zadania stanowią zadania statutowe szkoły w zakresie działalności oświatowej, które nie podlegają opodatkowaniu podatkiem od nieruchomości.

W myśl art. 68 ust. 1 pkt 11 oraz art. 103 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (Dz. U. z 2017 r., poz. 59 z późn. zm.), do zadań dyrektora szkoły publicznej należy zapewnienie uczniom możliwości korzystania z gabinetu profilaktyki zdrowotnej spełniającego szczegółowe wymagania oraz wyposażonego w sprzęt określony w rozporządzeniu w sprawie świadczeń gwarantowanych z zakresu podstawowej opieki zdrowotnej w części dotyczącej warunków realizacji świadczeń gwarantowanych pielęgniarki lub higienistki szkolnej. Do jego zadań należy także współpraca z pielęgniarką albo higienistką szkolną, lekarzem i lekarzem dentyście, sprawującymi profilaktyczną opiekę zdrowotną nad dziećmi i młodzieżą.

Zgodnie z art. 1 ust. 1 pkt 10, art. 3 oraz art. 5 ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej (Dz. U. z 2013 r. poz. 217 z późn. zm.), działania służące zachowaniu, ratowaniu, przywracaniu i poprawie zdrowia oraz inne działania medyczne wynikające z procesu leczenia lub przepisów odrębnych regulujących zasady ich wykonywania są działalnością w zakresie udzielania świadczeń zdrowotnych. Świadczenia zdrowotne mogą być udzielane m.in. przez osoby fizyczne wykonujące zawód medyczny lub przez grupową praktykę pielęgniarek.

Stosownie do art. 2 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. z 2014 r. poz. 849 z późn. zm.), opodatkowaniu podatkiem od nieruchomości podlegają budynki lub ich części. Zgodnie z art. 7 ust. 2 pkt 2 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych, od podatku od nieruchomości zwalnia się publiczne i niepubliczne jednostki organizacyjne objęte systemem oświaty oraz prowadzące je organy, w zakresie nieruchomości zajętych na działalność oświatową. Zwolnienie to nie dotyczy jednak przedmiotów opodatkowania zajętych na działalność gospodarczą inną niż działalność oświatowa.

Do dnia zakończenia kontroli, organ podatkowy nie wezwał ww. jednostek do złożenia korekt deklaracji na podatek od nieruchomości.

Zadania w zakresie dokonywania weryfikacji danych zawartych w deklaracjach należały do Inspektora ds. wymiaru w Referacie Finansowym. Nadzór w tym zakresie pełniła p. Janina Wiewióra – Skarbnik Gminy.

Wniosek nr 10

Ponownie przeanalizować prawidłowość opodatkowania nieruchomości pozostających w posiadaniu podatników będących jednostkami oświatowymi: Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Świnnej, Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Trzebini, Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Pewli Małej oraz Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Pewli Ślemieńskiej, mając na uwadze art. 21, art. 272 pkt 3, art. 274 a § 1, § 2 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2019 r., poz. 900 z późn. zm.) oraz wymogi ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1170 z późn. zm.), a w przypadku stwierdzenia nieprawidłowości wszcząć wobec ww. podatników postępowanie podatkowe w trybie art. 165 ustawy Ordynacja podatkowa w celu ustalenia prawidłowego wymiaru.

Wniosek nr 11

Wzmocnić nadzór nad pracownikami Referatu Finansowego w zakresie dokonywania prawidłowych czynności sprawdzających deklaracje na podatek od nieruchomości, stosownie do art. 272 pkt 3, art. 274a § 2, art. 281 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2019 r., poz. 900 z późn. zm.), w związku wymogami ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1170 z późn. zm.), mając na uwadze art. 68 oraz art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2019 r., poz. 869 z późn. zm.).

W zakresie rachunkowości:

- *W 2017 r. zaniechano ujęcia operacji sprzedaży budynku gospodarczego w ewidencji analitycznej środków trwałych w księgach rachunkowych Urzędu Gminy Świnna, czym naruszono art. 20 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2016 r. poz. 1047 z późn. zm.). Zgodnie ze wskazanym przepisem, do ksiąg rachunkowych okresu sprawozdawczego należy wprowadzić, w postaci zapisu, każde zdarzenie, które nastąpiło w tym okresie sprawozdawczym.*

Powyższy budynek gospodarczy o powierzchni ok. 25 m² został zbyty przez Gminę Świnna w dniu 20 września 2017 r. na podstawie aktu notarialnego Rep. A nr 4280/2017, w wyniku przetargu ustnego nieograniczonego łącznie z działkami o numerach 1152/4 oraz 1146 oraz budynkiem mieszkalnym.

Ponadto, podczas rozliczenia inwentaryzacji przeprowadzonej w drodze spisu z natury według stanu na dzień 31 grudnia 2017 r., nie zauważono, że na arkuszu spisany został budynek gospodarczy, który nie był już własnością Gminy Świnna.

Zgodnie z wyjaśnieniami pracowników Referatu Finansowego w Urzędzie Gminy w Świnnej, dokumenty dotyczące sprzedaży, w tym akt notarialny w sprawie sprzedaży ww. nieruchomości, wpłynęły do Referatu Finansowego w terminie pozwalającym na dokonanie ww. operacji w księgach.

Zgodnie z pkt I.4 Ogólnych zasad polityki rachunkowości w Urzędzie Gminy w Świnnej stanowiących załącznik nr 1 do zarządzenia Nr 0050/50/2012 Wójta Gminy Świnna z dnia 31 grudnia 2012 r. w sprawie wprowadzenia zasad (polityki) rachunkowości oraz dokumentacji organizacji rachunkowości w Urzędzie Gminy Świnna ze zmianami, a następnie do zarządzenia Nr 0050/44/2017 z dnia 31 grudnia 2017 r. obowiązującym od dnia 1 stycznia 2018 roku, najkrótszym okresem sprawozdawczym w roku obrotowym był miesiąc.

Przyczyną niekompletnego ujęcia w ewidencji analitycznej składników mienia zbytego w podstawie ww. aktu notarialnego, było sporządzenie wewnętrznego dowodu księgowego LTS nr 00003 z dnia 29 września 2017 r. z pominięciem ww. budynku gospodarczego, a w konsekwencji przekazanie nieprawidłowych danych pracownikowi księgowości dokonującego zapisów w ewidencji syntetycznej na koncie 011 – „Środki trwałe”.

Zadania w zakresie ustalenia prawidłowego stanu środków trwałych, w tym bieżącej analizy na podstawie dokumentów oraz dokonywanie wszelkich zmian należały do pracownika prowadzącego ewidencję analityczną środków trwałych, który zobowiązany był do przekazania tych informacji, przy zastosowaniu obowiązujących formularzy, do pracownika zajmującego się ewidencją syntetyczną w celu ujęcia odpowiednich operacji księgowych w ewidencji syntetycznej.

Powyższe wynikało z pkt 5 i 7 rozdziału „Środki trwałe” Instrukcji obiegu i kontroli dokumentów stanowiącej załącznik nr 4 do ww. zarządzenia Nr 0050/50/2012, a następnie pkt 6 i 8 rozdziału „Środki trwałe” ww. instrukcji stanowiącej załącznik nr 4 do ww. do zarządzenia Nr 0050/44/2017.

Skutkiem powyższego było dokonywanie w księgach rachunkowych Urzędu Gminy umorzeń wartości sprzedanego budynku za 2017 r. i 2018 r. (od października do grudnia), 2018 r. oraz 2019 r., a naliczoną amortyzację ujęto w koszty za powyższe lata, co skutkowało zaniżeniem wyniku finansowego o łączną kwotę 302,76 zł. Budynek ten wykazywano w aktywach środkach trwałych w bilansach Urzędu Gminy Świnnej w pozycji II. „Rzeczowe aktywa trwałe”, 1.2 – „Budynki, lokale i obiekty inżynierii lądowej i wodnej” w 2017 r. o wartości 4.877,46 zł oraz w 2018 r. o wartości 4.742,91 zł.

Zgodnie z art. 4 ust. 1 ustawy o rachunkowości, jednostki obowiązane są stosować przyjęte zasady (politykę) rachunkowości, rzetelnie i jasno przedstawiając sytuację majątkową i finansową oraz wynik finansowy.

Za prowadzenie ewidencji analitycznej środków trwałych, a także za wycenę na arkuszach spisu z natury przeprowadzonej inwentaryzacji odpowiadał Inspektor w Referacie Finansowym. Nadzór w tym zakresie sprawowała p. Janina Wiewióra – Skarbnik Gminy Świnna.

Wniosek nr 12

Wprowadzać do ksiąg rachunkowych odpowiedniego okresu sprawozdawczego operacje dotyczących sprzedaży środków trwałych, zgodnie art. 20 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2019 r. poz. 351 z późn. zm.) oraz postanowień pkt 6 i 8 rozdziału „Środki trwałe” Instrukcji obiegu i kontroli dokumentów stanowiącej załącznik nr 4 do zarządzenia Nr 0050/44/2017 Wójta Gminy Świnna z dnia 31 grudnia 2017 r. w sprawie wprowadzenia zasad (polityki) rachunkowości oraz dokumentacji organizacji rachunkowości w Urzędzie Gminy Świnna ze zmianami.

– *W zestawieniach obrotów i sald kont księgi głównej Urzędu Gminy Świnna (jednostki) na dzień 31 grudnia 2017 r. i 2018 r. nieprawidłowo zamknięto konto 860 – „Wynik finansowy”. Naruszono tym zasady funkcjonowania ww. konta, określone w załączniku nr 3 do:*

- *rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2017 r. poz. 760) oraz*

- *rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2017 r. poz. 1911 z późn. zm.).*

Było to również niezgodne z zasadami funkcjonowania ww. konta określonymi w zarządzeniach Wójta Gminy Świnna: Nr 0050/50/2012 z dnia 31 grudnia 2012 r. ze zm. a następnie Nr 0050/44/2017 z dnia 31 grudnia 2017 r. w sprawie wprowadzenia zasad (polityki) rachunkowości oraz dokumentacji organizacji rachunkowości w Urzędzie Gminy w Świnnej wraz ze zm.

Zgodnie ze wskazanymi przepisami, konto 860 służy do ustalania wyniku finansowego jednostki. Saldo konta 860 wyraża na koniec roku obrotowego wynik finansowy jednostki, saldo Wn - stratę netto, saldo Ma - zysk netto. Saldo jest przenoszone w roku następnym na konto 800 „Fundusz jednostki”.

Zgodnie z wyjaśnieniami Inspektora Referatu Finansowego/Zastępcy Skarbnika Gminy, zamknięcie saldami dwustronnymi wystąpiło w związku z realizacją projektów księgowanych w odrębnych oddziałach i brakiem przesięgowania powstałych strat do oddziału głównego jednostki Urząd Gminy Świnna.

Zadania w zakresie sporządzania zestawień obrotów i sald należały do pracownika Referatu Finansowego/Zastępcy Skarbnika. Nadzór w tym zakresie sprawowała p. Janina Wiewióra – Skarbnik Gminy.

Wniosek nr 13

Wzmocnić nadzór nad pracownikami Referatu Finansowego w zakresie sporządzania na koniec roku zestawień obrotów i sald na podstawie zapisów na kontach księgi głównej jednostki Urzędu Gminy Świnna, stosownie do zasad funkcjonowania konta

860 określonych w załączniku nr 3 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2017 r., poz. 1911 z późn. zm.), mając na uwadze art. 68 oraz art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2019 r., poz. 869 z późn. zm.).

- *Do dnia zakończenia kontroli zaniechano ujmowania w księgach rachunkowych Urzędu Gminy Świnna na koncie 240 „Pozostałe rozrachunki” operacji gospodarczych związanych z naliczeniem i przekazaniem odpisu oraz jego korekty na ZFŚS. Operacje z tytułu odpisu na ZFŚS ujmowano w księgach rachunkowych Urzędu w momencie przelewu środków na wyodrębniony rachunek ZFŚS na koncie 405 „Ubezpieczenia społeczne i inne świadczenia” w korespondencji z kontem 130 „Rachunek bieżący jednostki” z pominięciem konta rozrachunkowego 240.*

Naruszono tym zasady funkcjonowania konta 240 zawarte w załączniku nr 3 do:

- rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2013 r., poz. 289 z późn. zm.),

- obowiązującego od 1 stycznia 2018 r. rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2017 r., poz. 1911 z późn. zm.).

Było to również niezgodne z zasadami funkcjonowania ww. konta określonymi w zarządzeniach Wójta Gminy Świnna: Nr 0050/50/2012 z dnia 31 grudnia 2012 r. ze zm., a następnie Nr 0050/44/2017 z dnia 31 grudnia 2017 r. w sprawie wprowadzenia zasad (polityki) rachunkowości oraz dokumentacji organizacji rachunkowości w Urzędzie Gminy w Świnnej wraz ze zm.

Zgodnie z przytoczonymi przepisami, konto 240 służy do ewidencji krajowych i zagranicznych należności i roszczeń oraz zobowiązań nieobjętych ewidencją na kontach 201-234.

Zadania w zakresie prowadzenia ewidencji i rozliczania ZFŚS należały do Inspektora Referatu Finansowego/Zastępcy Skarbnika Gminy. Nadzór w tym zakresie sprawowała p. Janina Wiewióra – Skarbnik Gminy.

Wniosek nr 14

Wzmocnić nadzór nad pracownikami Referatu Finansowego w zakresie prawidłowego ujmowania operacji gospodarczych związanych z naliczeniem odpisu na ZFŚS oraz dokonania korekty odpisu, stosownie do zasad funkcjonowania konta 240 określonych w załączniku nr 3 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów

z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2017 r., poz. 1911 z późn. zm.), mając na uwadze art. 68 oraz art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2019 r., poz. 869 z późn. zm.).

Stosownie do treści art. 9 ust. 3 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2019 r., poz. 2137) sprawozdanie o sposobie realizacji wniosków pokontrolnych należy przedłożyć Regionalnej Izbie Obrachunkowej w Katowicach, w **terminie 30 dni** od daty otrzymania niniejszego wystąpienia.

Do wniosków pokontrolnych zawartych w niniejszym wystąpieniu przysługuje prawo zgłoszenia zastrzeżeń w **zakresie wymienionym w art. 9 ust. 4** ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych. Zastrzeżenia można wносить do **Kolegium** tutejszej Izby, w **terminie 14 dni** od daty otrzymania wystąpienia pokontrolnego.

Prezes
Regionalnej Izby Obrachunkowej
w Katowicach
Daniel Kołodziej

Elektronicznie podpisany przez Daniel Kołodziej